

Udskriftsdato: 14. december 2025

2023/1 BSF 169 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en arbejdsgruppe til undersøgelse af renteniveauet på su-lån og -gæld

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 1. marts 2024 af Sofie Lippert (SF), Astrid Carøe (SF),
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Mads Olsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

**om nedsættelse af en arbejdsgruppe til undersøgelse af renteniveauet på su-lån
og -gæld**

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal undersøge renteniveauet for su-lån og -gæld.

Bemærkninger til forslaget

Renten på su-lån under uddannelse er 4 pct. om året. SU-lovens § 33 tilskrives, at renten på su-lån efter endt uddannelse fastsættes hvert år på finansloven, og at procenttillægget kan justeres med »et procenttillæg eller et procentfradrag« på maksimalt 1 (lovbekendtgørelse nr. 395 af 13. april 2023). Tillægget er i øjeblikket fastsat til 1, dvs. det maksimale niveau. Ifølge loven står det således regeringen og Folketingets partier frit for at nedjustere procenttillægget.

Da diskontoen i mange år lå på 0 pct. grundet generelt lave renter, lå renten på su-lån efter endt uddannelse i mange år således stabilt på 1 pct. Grundet inflationen i 2022 er diskontoen dog steget sammen med de øvrige renter og ligger aktuelt på 3,6 pct. Renten på su-lån efter endt uddannelse ligger derfor på 4,6 pct. Der er således tale om en markant rentestigning.

Samtidig ser vi lige nu forskellige faktorer, der påvirker studerendes levevilkår. Det gælder i høj grad stigende boligpriser i studiebyerne, men også voldsomt højere priser på dagligvarer, som inflationen har medført, uden at su og løn fra studiejob er steget tilsvarende. En undersøgelse fra Dansk Magisterforening viser f.eks., at hver sjette studerende har under 1.000 kr. til rådighed om måneden, og at 8 pct. kun har 500 kr., når de faste udgifter til husleje m.v. er betalt (»Studerende lever for ned til 500 kroner om måneden«, dm.dk, den 4. december 2023).

Mange studerende finder det nødvendigt at optage et studielån for at få deres økonomi til at løbe rundt. En analyse udarbejdet af AE i samarbejde med HK peger endvidere på, at studerende fra hjem med forældre med kortere uddannelse og lavere indkomst oftere optager su-lån end studerende med forældre med længere uddannelser og højere indkomst, ligesom disse studerende også optager en større gæld (»SU-forbrug fordelt efter forældrenes indkomst og uddannelsesbaggrund«, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, den 14. marts 2023). I forlængelse heraf er der på kandidatuddannelserne også en større andel af unge fra hjem med lav indkomst, der gør brug af det ekstra su-år (»Hvem bruger 6. års SU og hvorfor?«, ROCKWOOL Fonden, december 2023). Rentestigningerne rammer således denne gruppe særlig hårdt.

Samtidig vil den aftalte su-reform fra december 2023 gøre de studerende mere afhængige af at optage lån end i dag. Det gælder både i forhold til slutlån, idet de studerende alene vil kunne modtage su til normeret tid, men potentielt også i forhold til et såkaldt almindeligt su-lån, da det er sandsynligt, at de studerende vil kunne arbejde mindre ved siden af studiet, når de alene kan modtage su til normeret tid.

Samtidig er omfanget af misligholdt su-gæld større end nogensinde før. Ved afdrag af misligholdt gæld skal der betales en rente på 7,25 pct. Der var i 2022 sendt su-gæld på 1.506 mio. kr. til inddrivelse til sammenligning med 2010, hvor der var sendt 392 mio. kr. til inddrivelse (»Rekordmeget SU-gæld er misligholdt: - Min gæld stiger med 40.000 kr. hvert år«, nyheder.tv2.dk, den 6. oktober 2023).

Det bemærkes hertil, at staten tjener på renten fra su-lån, og at den højere rente efter endt uddannelse potentielt kan ende med, at flere misligholder deres gæld til det offentlige (»Staten har de seneste år tjent milliarder på studielån. Det er et problem, mener partier«, www.information.dk, den 14. februar 2022).

Forslagsstillerne mener derfor, at det bør undersøges, om rentetillægget bør justeres, og om reglerne om renter på su-gæld er skruet hensigtsmæssigt sammen. Forslagsstillerne ønsker at sikre de studerende og nyuddannedes økonomiske situation på en samfundsøkonomisk ansvarlig måde. Derfor pålægges regeringen at nedsætte en arbejdsgruppe til undersøgelse af renteniveauet på su-lån og su-gæld. Arbejdsgruppen skal i sin analyse tage højde for den kommende su-reform, som forslagsstillerne forventer vil gøre studerende mere afhængige af su-lån.

Det foreslås, at arbejdsgruppen består af repræsentanter fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet, Danske Studerendes Fællesråd og VIVE.

Finansiering

Nærværende beslutningsforslag omhandler alene en arbejdsgruppe. Det antages, at ressourcerne til arbejdsgruppen som udgangspunkt kan afholdes inden for de nævnte ressortministeriers driftsbudget, og det forventes derfor ikke at medføre et nævneværdigt finansieringsbehov.

Skriftlig fremsættelse

Sofie Lippert (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en arbejdsgruppe til undersøgelse af renteniveauet på su-lån og -gæld.

(Beslutningsforslag nr. B 169)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.